

Stabiliteit, uitdagingen en vooruitzichten

Gillmore Hoefdraad, de governor van de Centrale Bank van Suriname, presenteerde op de onlangs gehouden openbare vergadering van de KKF het thema 'stabiliteit, uitdagingen en vooruitzichten'. Op deze drukbezochte vergadering wierp KKF-voorzitter ir. Henk Naarendorp ook een terugblik op 2012.

Groei
 De governor behandelde in zijn inleiding de volgende onderwerpen: 1) Performance en externe beoordelingen; 2) Macroeconomische uitdagingen; 3) Suriname Spaar- en Stabiliteitsfonds; 4) Overheidsinvesteringen in goudexploitatie en 5) de private sector. Aangegeven werd dat ondanks internationale financiële problemen en beperkte wereldvraag er een solide groei is, die wordt ondersteund door de krachtige mijnbouwsector. En vanaf mei 2011 is de inflatiedruk onder 5 procent op jaarbasis. De fiscale verbetering die in 2011 begon zet zich voort en het schuldprofiel is tussen de besten in de regio. De inleider besprak ook de schuldprojectie zonder nieuwe schuld voor deelname in het aandelenkapitaal van

goudbedrijven.
Beoordeling
 De externe beoordelingen (IMF en Creditratings) kwamen aan de orde. Onder deze punten werd o.m. gewezen op de 'gestage groei en de indrukwekkende stabilisatie van de economie in 2011 vanwege beleid van de autoriteiten'. Volgens de governor zullen cruciale structurele hervormingen Suriname in staat stellen op duurzame wijze te groeien. Hij besprak de credit ratings van ons land sinds 2004. In augustus 2011 was het BB-(outlook: stable) van S&P. In juli 2012 gaf Fitch dezelfde rating terwijl Moody's de rating Ba3 (outlook: positive) gaf.

Uitdagingen
 De Macro-economische uitdagingen betreffen de hoge blootstelling aan goud- en olieprijsvolatili-

teit, de val in wereldoutput en -vraag en de rentestijging. Naast deze externe uitdaging zijn er onder meer de volgende binnenlandse uitdagingen: inflatie- en wisselkoersdruk door loon-prijs-spiraal, verouderde wetten en regelgeving, inflexibele en logge publieke sector, etc. Volgens de governor zijn hervormingen essentieel om uitdagingen te overwinnen en terzake besprak hij een 7-tal hervormingen. Aan de orde kwamen voorts: staatswelvaartsfonds, overheids-participatie in goudextractie, fondswerving voor aandelen-aankoop, plaatsing goud obligatie-succesfactoren, toekomstgerichtheid, financieringsmogelijkheden nieuwe infrastructurale projecten en de rol van de private sector. Aldus een greep uit de presentatie. **RMD**

Business coaching en schrijven van business plannen

Roland King, directeur van Inter Habitat Consul presenteerde op onze ondernemersavond de cursus Financial Analysis of Projects. De cursus omvat het schrijven van een 'winning' business plan, hoe verantwoord uit te breiden, en hoe het business plan te financieren. De cursus bestaat uit vier modules en duurt van 5 - 26 februari 2013. De cursus wordt op maandagen en woensdagen van 18.00 tot 21.00 uur gehouden in het business center van Alpha Max Academy te Zorg en Hoop.

Coaching
 Inter Habitat Consul bestaat uit economen en technische ingenieurs. Zij is gespecialiseerd in het schrijven van bedrijfsplannen en het begeleiden van bedrijven om deze te verbeteren en te optimaliseren. Deze coaching moet leiden tot hogere verkopen en verlaging van operationele kosten. Voor registratie kan men bellen of sms-en naar Alpha Max Academy

Business Center telefoon 400588 en mobielnr. 8973870. Naar 8560567 kunnen nieuwe en bestaande bedrijven bellen als zij deskundige hulp behoeven bij het schrijven van business plannen en het optimaliseren van hun bedrijf.

Modulen
 De vier modules van de cursus zijn: 1) Financial management for business (Marketing); 2) Financial

analyses with discounting principles; 3) Financial analyses with accounting principles; 4) Sales: how to formulate the people, the price and the quantity. Voor module 2 en 3 krijgt de cursist Excel software mee naar huis met eenvoudige tot meer complexe project voorbeelden. De software kan op eenvoudige wijze gehanteerd worden voor eigen, nieuwe of bestaand bedrijf. **RMD**

Wat Hakrinbank voor u kan doen

Op onze laatstgehouden ondernemers was er ook een presentatie van de Hakrinbank N.V. In het kort werd een beeld geschetst van de macro economische omgeving, de Hakrinbank, Wat de bank voor ons kan betekenen en wat nodig is om te komen tot een samenwerking. De presentatie werd verzorgd door drs. Terence Gonesh en hij werd bijgestaan door Geeta Biharie MBA.

Macro/missie
 Wat de macro economische omgeving betreft, kwamen aan de orde: de gestage economische groei, de investeringen in de mijnbouw, landbouw, toerisme, bosbouw, visserij, woningbouw en infrastructuur. Voorts het betalingsbalans overschot, de stijging van de deviezenreserve naar USD 1 miljard, de koersstabiliteit, de BB- rating met positieve outlook en de verwachte inflatie 2012 single digit. De missieverklaring van de bank werd de aanwezigen voorgehouden en deze luidt als volgt: De Hakrinbank biedt als innovatieve en dynamische instelling haar klanten een integraal pakket van hoogwaardige financiële diensten aan. Deskundige medewerkers leveren in teamverband maatwerk

voor maximale klanttevredenheid. Kernwaarden van de bank zijn: betrouwbaarheid, service en klantgerichtheid, teamwork en kwaliteit.

Kerngegevens
 De volgende kerngegevens per juni 2012 werden verstrekt: het balanstotaal bedroeg toen SRD 1.654 miljard en de winst voor belasting SRD 20,2 miljoen. De Bis ratio was 15,3%, de beurskoers SRD 260 per aandeel en het marktaandeel 24%. De Hakrinbank is de tweede bank van Suriname. De bank heeft 295 medewerkers en 7 kantoren. De marktsegmenten zijn: zakelijk, particulier en jeugd. De bank biedt de volgende producten en diensten aan: binnen- en buitenlandse betalingsverkeer, internetbanking, point of

sale, spaarrekeningen en deposito's, beleggen, financieringen (zakelijk, particulier en studenten), bankgaranties, letters of credit, mastercard creditcard, treasury, verzekeringen, aandelen, safeloketten en nachtkluis. De kredietproducten betreffen bedrijfsfinanciering en particuliere financieringen. Er werd uitgebreid aandacht besteed aan de beoordelingscriteria kredieten en benodigdheden voor een krediet aanvraag. Contactgegevens: Terence Gonesh: tel. 477722 tst 302, mobiel 8620827 e-mail terence.gonesh@hakrinbank.com en Geeta Biharie-Rosiek: tel. 477722 tst 305, mobiel 8823908 en e-mail geeta.biharie@hakrinbank.com. **RMD**

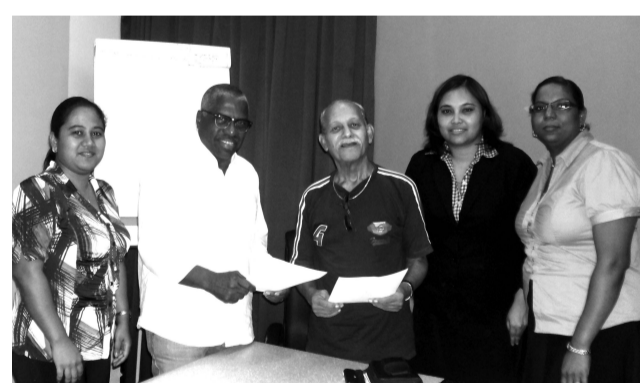
BEKENDMAKING

Op grond van artikel 18 van de Handelsregisterwet G.B. 1962 no. 187 heeft de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Paramaribo haar Secretaris gelast te handelen als ware opgaaf gedaan van de opheffing van onderstaande bedrijven:

DOSSIER	HANDELSNAAM	ADRES	ACTIVITEIT
7294	PAIMOEN TROENODIKROMO	Magentaweg BR. 347	Winkelier
7772	KHOENKHOEN NANDLAL	Santopolder Serie 6 perceel 1	Winkelier
8134	D. BOEDJARATH	Verlengde Helena Christinaweg BR. 460	Drankinrichting, Winkelier
8431	S. RAMSANJHUL - RAMPERTAB	Commissaris Weytingweg BR. 363	Eet- En Drankinrichting, Winkelier
8434	P.M. SLEUR - WALCOTT	Indira Gandhiweg BR. 546 perceel 96B	Drankinrichting, Winkelier
8696	MINI-CAFETARIA	Albina Nabij De Veerbrug	Eet- En Drankinrichting, Winkelier
8819	BISHESHAR BRIDJRADJ	Corantijnpolder Serie A no. 13	Autobusdienst, Drankinrichting, Winkelier
8838	E.A. SCHEEK	Soemaroebastraat 49	Aannemer, Importeur
8852	HET GEODETISCH BUREAU "GRAVITUS"	Nassiefstraat 5	Aannemer, Landmeter
8905	FERNANDO VINCENT NEWAR	Balatastraat 100	Kleermaker, Winkelier
8923	MANDEA CAMBIEL	Luitenant Weyneweg	Winkelier
8991	M.G. LEIDSMAN	Brownsweg	Winkelier
9038	C.R.F. LEISBERGER	Brownsweg Ganzee	Winkelier
9089	N.R. SEWTAHAL	Bomapolder Serie 14 perceel 15	Goud- En Zilvermid
9126	B. EBECILIO	Afobakaweg km. 42	Eet- En Drankinrichting
9129	R.S. TJON-A-KOY	Kampong Baroe perceel 84	Winkelier
9191	D.P. AMAKE	Tapoe Gostoe aan de Drietabbetje mofo	Drankinrichting, Goudconcessionaris, Winkelier
9233	ALOYSIUS KAJOERAMARI	Galibi	Drankinrichting, Winkelier
9563	H.H. PAHLAD	Lijnweg 37	Houtmarkt, Winkelier
9643	SEWPERSAD SEWTAHAL	Waldeck perceel 5	Padidroger, Pelmolenaar, Rijstpelmolenaar
9721	BLOEMISTERIJ VIVIAN	Belemstraat 14	Bloemisterij, Opleidingsinstituut
9738	TULSIRAM GANGA	Hamptoncourt polder Serie E no. 61	Drankinrichting, Pompinstallatie, Winkelier
10469	JIBODH HARRY BRIDJMOHAN	Waterloo Voorland 10	Leverancier, Transportbedrijf
10472	A.M. BEELDSTROO	John	Drankinrichting
10484	J.L.H. SCHEUER - BOLDEWIJN	Voorstraat 14	Bakker, Drankinrichting

CAO-onderhandelingen succesvol afgerond

Bij de KKF is op donderdag 24 januari j.l. een gewijzigde CAO ondertekend. Wat de primaire voorwaarden betreft geldt de overeenkomst voor 1 jaar. De secundaire voorwaarden zijn niet aan de orde gekomen, omdat die nog voor 1 jaar geldig zijn. De onderhandelingen werden gevoerd door een team van de KKF en van de KKF Werknemersorganisatie.

Wederzijdse felicitaties en overhandiging van de getekende CAO aan KKF-vz A. Koornaar en KKF-vz. ir. H. Naarendorp.

Het Handelsregister van de KKF

Een ieder die economische activiteiten in Suriname ontplooit is verplicht zich te registreren in het Handelsregister (HR) van de Kamer van Koophandel en Fabrieken (KKF). Dit krachtens de Handelsregisterverordening van 1936 no 149. De registratie is dus een wettelijke verplichting die ook geldt voor niet vergunningplichtige bedrijven.

Vormen

Het vorenstaande geldt voor alle ondernemingsvormen zoals: eenmanszaken, vennootschappen onder firma, naamloze vennootschappen, stichtingen, commanditaire vennootschappen, verenigingen, coöperatieve verenigingen en filialen van buitenlandse ondernemingen. Registratie bij de KKF is belangrijk in de volgende gevallen: kredietaanvragen voor het bedrijf, uitvoeren van overheidsprojecten, voor import en export, invoerrechtvrij importeren van machines en/of voertuigen voor het bedrijf en zakendoen met buitenlandse bedrijven.

Contributie

Jaarlijks is contributie verschuldigd die voor 1 april voldaan moet worden bij de kassa van de KKF of via overmaking op rekening 120.333.463 bij de RBC Royal Bank (Suriname) N.V. en wel onder vermelding van het dossiernummer. Nieuwe inschrijvingen en wijzigingen worden slechts geaccepteerd als er geen achterstallige jaarbijdragen verschuldigd zijn. Nieuwe inschrijvingen geschieden volgens afspraak. Raadpleeg ook www.surinamechamber.com voor de benodigde machines en/of voertuigen voor het bedrijf en zakendoen met buitenlandse bedrijven.

Oproep

Uit het HR blijkt dat vele bedrijven geen wijziging hebben opgegeven conform art. 17 van het GB 1962 no 187. De wijzigingen betreffen o.a.: verhuizing, stopzetting, wijziging of uitbreiding van activiteiten, verandering van eigenaren, bestuurders, etc. Het HR wordt opgeschoond en KKF voorzitter Ir. Henk Naarendorp roept ingeschrevenen op na te gaan of hun gegevens nog correct zijn en de jaarbijdrage is voldaan. Opmerking: de contributieplicht loopt door zolang de ingeschrevene niet is komen uitschrijven. Opheffing geschiedt niet met terugwerkende kracht maar op de datum van opgave. **RMD**

KKFacts

Ondernemersavond

Onderwerp: "Van vakbond naar ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging"
Inleider: Farley Stüger, directeur INFACY-GROUP
Datum: di. 29 jan. 2013
Tijd: 19.00 - 20.00 uur
Plaats: Beursterrein, Prof. W.J.A. Kernkampweg 37.

CITAAT

"De kwaliteit die nu van leiders, waar ook ter wereld, wordt vereist, is de capaciteit om een 'mindstretching' visie te ontwikkelen en een constructieve en ondersteunende respons hiervoor in hun omgeving te genereren".
 (Marc van der Erve)

Douanekoersen

M.i.v. 22/1/2013 en tot nader order

U.S. dollar	3,35
Euro	4,46
Pound sterling	5,32
Ned. Ant. gld.	1,88
Yen (10.000)	373,90
Trin. & Tob. dollar	0,52
Guyana dollar (100)	1,63
Indian rupee (100)	6,23
Brazil real	1,64